

Caràcter Propi

de les obres educatives

La Salle

La Salle

El Caràcter Propi de les obres educatives La Salle és un document que plasma els trets de la seva identitat. Expressa els seus desitjos de transformar la societat per mitjà de l'educació i recull els principis que donen sentit a la seva Missió Educativa.

© Edicions La Salle
Marqués de Mondéjar, 32
28028 MADRID

Imprès a Villena Arts Gràfiques
Dipòsit legal: Caràcter Propi de les obres educatives La Salle (M-23511-2014)
Printed in Spain

Reservats tots els drets. Queden rigorosament prohibides, sense el permís escrit dels titulars del copyright, la reproducció o la transmissió total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment mecànic o electrònic, incloent la reprografia, el tractament informàtic i la distribució d'exemplars mitjançant lloguer o préstec públic.

Índex

<i>1. Origen de l'Escola Lasal·liana.....</i>	<i>05</i>
<i>2. La nostra identitat i missió.....</i>	<i>07</i>
<i>3. Estil educatiu.....</i>	<i>09</i>
<i>4. La Comunitat Educativa.....</i>	<i>17</i>
<i>5. Participació en la gestió.....</i>	<i>21</i>

1. Origen de l'Escola Lasal·liana

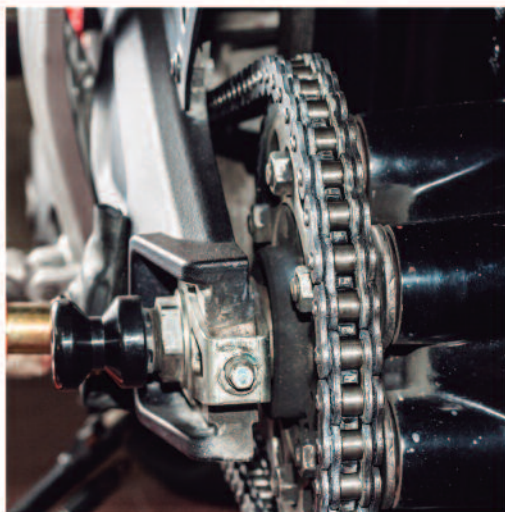
Les Obres Educatives La Salle reben el seu nom de Sant Joan Baptista de La Salle, el qual, a finals del segle XVII, es va associar amb uns mestres per mantenir escoles dedicades als nens pobres. Amb ells va fundar l'Institut dels Germans de les Escoles Cristianes.

Gràcies a aquelles primeres intuïcions i al gran amor desplegat per milers d'educadors que s'inspiren en la vida de Joan Baptista de La Salle, actualment, en més de 80 països, un milió de nens i joves reben el gran benefici de l'educació en Obres Educatives La Salle. Al Districte ARLEP 78.000 nens i joves, repartits en 120 obres educatives, participen en el Projecte Lasal·lià.

Considerem Obra Educativa cada un dels àmbits en què es desenvolupa la missió lasal·liana en l'actualitat. En aquest concepte entren els col·legis, les institucions universitàries, les obres socioeducatives...

Tota Obra Educativa La Salle treballa en xarxa amb les altres obres que comparteixen el mateix projecte.

2. *La nostra identitat i missió*

2.1- Proposta cristiana i lasal·liana

La Salle fonamenta la seva acció educativa en la concepció cristiana de la persona i del món i participa de la missió evangelitzadora de l'Església Catòlica. Assumim el desafiament constant d'oferir un projecte d'evangelització: el centre és la persona; l'horitzó que l'orienta és Jesús i el seu Evangeli.

2.2 - Al servei de la infància i de la joventut

La missió de l'escola lasal·liana és l'educació humana i cristiana dels nens i joves, amb una sensibilitat especial envers aquells que més ho necessiten. Aquesta preferència ens ve del carisma lasal·lià. La comunitat educativa lasal·liana se sent responsable d'oferir les respostes creatives més adequades a les seves necessitats.

2.3 - Al servei de la societat

El projecte educatiu lasal·lià està al servei de la societat. Per això ens comprometem en la construcció d'una societat més justa i solidària i desenvolupem una consciència social crítica i compromesa en tots els membres de la Comunitat Educativa. Volem donar resposta a les realitats socials i ser el seu element transformador mitjançant la solidaritat i la promoció del voluntariat, en col·laboració amb altres organismes.

Tota obra lasal·liana duu a terme la seva acció educativa arrelada en la realitat, la cultura, els costums i les tradicions del lloc on s'ubica. S'ofereix com a proposta educativa, respectuosa amb les conviccions personals; expressa el seu compromís per la integració social de les persones de diferents cultures i religions que hi acudeixen. Entén la diversitat com a element que enriqueix la Comunitat.

Les obres lasal·lianes volen ser escola per a la vida. Per això cuiden amb especial atenció les relacions amb el seu entorn social, cultural, econòmic, eclesial i natural.

3. Estil educatiu

3.1- Proposta d'educación en valors

Creiem fermament en els valors que estan presents en la nostra tradició i que segueixen configurant la nostra proposta educativa.

Tots els membres de la Comunitat Educativa som cridats a adoptar una actitud positiva davant d'aquests valors, a assumir-los i deixar que configurin la nostra experiència vital.

Aquesta proposta es concreta, de manera especial, en els següents valors: responsabilitat, creativitat, justícia, convivència, interioritat i transcendència.

També eduquem en altres valors que complementen i completen la globalitat de la nostra acció educativa.

Aquesta és la nostra proposta:

A - Suscita la responsabilitat

Ajudem els nens i joves a descobrir el sentit de l'esforç, del deure, de l'assumpció del treball com a enriquiment de la pròpia persona i com a aportació valuosa a la societat. Els convidem a prendre decisions coherents amb els seus valors i creences, conscients de les seves obligacions i de les conseqüències que se'n deriven.

En l'Obra Educativa La Salle troben oportunitats per a exercir la seva responsabilitat: fidelitat a la paraula donada, exigència i rigor en el treball personal, participació en la vida escolar, cooperació en favor del bon clima en l'Obra Educativa, desenvolupament d'hàbits d'ordre i puntualitat.

B - Desenvolupa la creativitat

Contribuïm al creixement personal estimulants la capacitat de creació, d'iniciativa i de mirar la realitat des d'òptiques diverses que permetin oferir les respostes més adequades.

Els nens i joves troben oportunitats per a assolir la seva autonomia, el desenvolupament de l'originalitat, la intuïció, l'esperit innovador i l'esperit crític. Tot això és necessari per tenir flexibilitat de pensament, estima a la dimensió estètica i per a la construcció del seu projecte personal.

C - Estimula la convivència

Impulsem l'acceptació mútua, la cooperació, les relacions fraternes, la sensibilitat davant les diverses realitats que ens envolten, el respecte de les opinions i de tota creença, idea, costum o realitat personal.

En la nostra societat multicultural i multireligiosa, donem especial importància a altres aspectes com ara: el respecte a la diversitat i singularitat de les persones, valorar la diferència com a possibilitat d'enriquiment, la participació en l'exercici democràtic, la igualtat, la creació de llaços entre les persones, l'estima de la pròpia cultura com a font d'enriquiment personal i de grup -mai com a causa d'exclusió-. La fraternitat es converteix en el clima que envolta tota l'activitat educativa.

D - Promou la justícia

L'escola lasal·liana té com a meta que els nens i joves coneguin, interpretin i transformin el món, és a dir, que siguin persones i ciutadans responsables. Insistim en la importància de l'ecologia i del respecte a la integritat de la creació, la pau, els Drets Humans i els Drets del Nen i la cooperació desinteressada per a la consecució del bé comú.

Educar en la justícia i per a la justícia, la pau i la solidaritat suposa per a nosaltres apropar els nens i joves a les realitats concretes de les persones més vulnerables. Des d'aquesta proximitat facilitem el seu coneixement, potenciem la sensibilitat, l'estudi i la reflexió sobre aquestes realitats. Els ajudem a formular-se les preguntes adequades i que descobreixin les respostes que els menin a actuar individualment i col·lectivament en accions socials. S'afavoreix l'adhesió a projectes solidaris i el compromís de tota la Comunitat Educativa a través de les Obres Socioeducatives i les ONGD lasal·lianes.

E - Cultiva la interioritat

Estem convençuts que en el més profund de cada persona ha de construir-se un projecte de vida en el qual formin un tot harmònic les idees, la dimensió corporal, les emocions, les creences, els valors i els comportaments.

Volem que els nostres nens i joves desenvolupin les competències d'aprendre a ser cada cop més reflexius, optar amb criteris ètics i llegir la realitat des d'un pla més enllà del que és anecdòtic. Amb això guanyaran en dimensió simbòlica, en ser capaços d'integrar el silenci en les seves vides, cultivar el compromís i unificar la seva persona.

Per al desenvolupament d'aquestes competències, potenciem l'autoestima; l'expressió de les vivències i emocions; la capacitat d'empatia, admiració, assossec i silenci; el desig d'autenticitat, l'agraïment, la sinceritat i la reflexió.

Amb tot això volem que l'escola sigui per als nostres alumnes, nois i noies, una experiència feliç.

F - Obre a la transcendència

L'escola lasal·liana proposa, invita i ajuda tota la Comunitat Educativa a descobrir la seva dimensió transcendent. Com a escola cristiana possibilita el fet de viure l'experiència creient i el seu compromís cristià en l'Església des de l'Evangeli i els valors de Jesús de Natzaret, descoberts en itineraris de creixement personal en el si de la comunitat.

Els alumnes, nois i noies, des de la invitació i el respecte a les opcions personals, troben oportunitats per a escoltar i acollir la Paraula, fer seus els valors evangèlics, viure el seu propi itinerari personal acompanyat per adults i celebrar la seva fe i el seu compromís.

3.2 - Procés d'Educació en la Fe

La finalitat principal de les nostres Obres Educatives és l'evangelització. Eduquem evangelitzant i evangelitzem educant. Aportem el nostre carisma a la missió de l'Església. Els destinataris de la missió són totes i cada una de les persones que componen les nostres Comunitats Educatives. Pares, mares, educadors, alumnes i altres col·laboradors són, a la vegada, protagonistes i destinataris de la nostra acció evangelitzadora.

A - La Pastoral com a projecte

Entenem la pastoral com un projecte que dóna sentit i coherència al marc educatiu de les obres La Salle i la finalitat del qual és acompanyar en el procés de ser i de fer-se persona: la recerca del sentit de la vida.

La pastoral lasal·liana proposa els valors de fe, fraternitat i servei a través de la proximitat, la personalització, l'acompanyament i el compromís amb els necessitats, partint de l'humanisme cristià i dels valors de l'Evangeli, en comunió amb l'Església local i universal.

B - Ensenyament religiós escolar

Amb les Obres Educatives La Salle apostem per un ensenyament religiós escolar (ERE) de qualitat que fomenta el coneixement explícit de Jesús de Natzaret i del seu evangeli, el diàleg fe-cultura, ajuda a l'anàlisi crítica de la societat i els seus valors, aporta cultura religiosa, social i històrica als nostres alumnes en la seva maduració com a persones i en la fe com a cristians, perquè puguin fer opcions personals en la construcció d'un món més fratern, solidari, just i pacífic dins d'una societat cada cop més plural.

C - La Pastoral com a experiència

C1 - Celebrar la fe

Proposem moments intensos de celebració de la fe, una fe compartida que comuniqui l'experiència de manera significativa i una fe encarnada en cada itinerari vital. Per això l'educació de la interioritat, les celebracions de signes i símbols, la iniciació als sagraments i el compartir la fe des d'elements claus relacionats amb el llenguatge, l'estètica, l'emoció, la relació... tenen sentit i prioritat en les Obres Educatives La Salle.

C2 - Construir la fraternitat

L'estil fratern en les relacions es manifesta en l'ambient acollidor que viuen els integrants de la Comunitat Educativa. La trobada amb l'altre és el que fa que siguem com som. És la trobada amb l'altre el que ens mena a Déu, que està, viu i es manifesta en nosaltres.

El camí que ha de recórrer un projecte educatiu evangelitzador té un nom: comunitat. En realitat, meta i camí coincideixen en la comunitat. La comunitat representa el contingut i el mètode del nostre projecte educatiu.

En primer lloc, com a Comunitat Educativa que afronta el repte de donar educació humana i cristiana i de respondre a les necessitats socials de l'entorn. En segon lloc, com a comunitat cristiana que viu, comparteix i celebra la seva fe en la missió educativa.

C3 - Viure el servei

Les accions solidàries que es realitzen en l'obra educativa La Salle responen a un pla d'educació per a la justícia i la solidaritat. Aquest pla possibilita conèixer la realitat social, interpretar-la i invitar a actuar-hi.

Les campanyes solidàries, les iniciatives de voluntariat, els camps de treball... neixen i creixen com a respostes acompanyades en el procés de creixement i maduració dels nens, joves i adults, i faciliten reptes de compromís personal.

C4 - Personalització i acompanyament

Ens esforcem a acompanyar itineraris vitals en les obres educatives oferint propostes de processos catecumenals, de compromís social, tallers de solidaritat i voluntariat, participació activa en ONGD, educació per a l'oci i el temps lliure...

Tot itinerari pastoral és vocacional i s'ha d'acompanyar per a ajudar a descobrir les respostes als interrogants que, com a persones i com a cristians, ens fem tot al llarg de la nostra vida.

3.3 - Estil pedagògic

A - Coherència i renovació

La nostra pedagogia es regeix per criteris que busquen la qualitat educativa, la resposta a les necessitats dels alumnes, el rigor científic, el treball cooperatiu, l'autonomia responsable i la sintonia amb el avenços tecnològics i les metodologies didàctiques més eficaces.

Fomentem la formació, l'actualització permanent i la creativitat del professorat per a respondre als reptes educatius amb total professionalitat, sentit d'equip i eficàcia docent.

B - Educació centrada en la persona

La persona és el centre de tota l'acció educativa. Fomentem la personalització en la formació, el coneixement del nen i del jove i l'acompanyament en el seu procés d'aprenentatge que condueixin al desenvolupament de totes les seves potencialitats.

Ajudem cadascú a ser conscient dels seus esforços, èxits o dificultats en l'aprenentatge; així com al fet que sàpiga apreciar i estimar les ajudes i mitjans que se li proporcionin. Considerem que tot avenç es recolza en l'exigència personal i en l'esforç constant, origen de la seva pròpia estima.

C - Atenció a la diversitat

Optem per l'educació inclusiva. Orientem la nostra educació vers el desenvolupament integral de cada persona, respectant els seus ritmes i capacitats; atenem la diversitat de situacions, oferint a cadascú oportunitats per al seu desenvolupament integral.

Les característiques personals, familiars i socials donen origen a situacions de nens i joves que impliquen una atenció personalitzada. Per a aconseguir-la, i també perquè cada nen i jove trobi persones i llocs d'acollida, oferim tots els recursos disponibles: tutoria individual i de grup, servei d'orientació, programes d'integració i dinàmiques adequades per a l'atenció a la diversitat.

D - Desenvolupament integral

La nostra proposta pedagògica vol respondre als quatre aprenentatges bàsics: aprendre a conèixer, a fer, a ser i a conviure.

Té com a referència el desenvolupament de les intel·ligències múltiples i ofereix dinatismes adequats per al desenvolupament de les competències que facilitin la coherència entre l'aprenentatge desenvolupat a l'escola i les capacitats que la societat demanda.

Cada nen i jove té l'oportunitat de desenvolupar totes les seves habilitats cognitives i d'adquirir una sòlida cultura. Això es tradueix en la consecució d'una creixent autonomia, en la seguretat davant diverses situacions, en la capacitat de fer front a l'adversitat, en el sentit ètic i en el desig d'aprendre durant tota la vida.

E - Pedagogia innovadora: Aprenentatge Cooperatiu i Programes La Salle

L'Obra Educativa La Salle entén l'educació com un procés d'ensenyament-aprenentatge en el qual els alumnes són els principals protagonistes de la seva pròpia formació i creixement personal. Mitjançant l'Aprenentatge Cooperatiu i per Projectes, juntament amb els Programes La Salle d'Estimulació i Desenvolupament de Capacitats, desenvolupem una pedagogia innovadora, amb processos que assegurin l'acompanyament, l'avaluació i millora contínua d'aquests programes.

F - Tecnologies de la informació i la comunicació

Les Obres Educatives La Salle incorporen de manera constant els avenços tecnològics posant-los al servei de la dinàmica pedagògica en el procés d'ensenyament-aprenentatge, de la relació amb els alumnes i les seves famílies i de l'organització interna en favor de la millora contínua de la qualitat educativa. Hi apostem com una dinàmica clau per al desenvolupament de les competències que demanda la societat.

Formem en l'ús d'aquestes tecnologies des de la valoració crítica, fent prevaler els valors personals, ètics i relacionals sobre el que és purament tècnic.

G - Ensenyament d'idiomes i formació en la comunicació

Les Obres Educatives La Salle potencien l'aprenentatge dels idiomes, els projectes plurilingües i desenvolupen programes que hi són adequats, oferint experiències variades. Ajuden a conèixer i apreciar els diversos llenguatges, per saber expressar-se i enriquir la comunicació.

Proporcionen les claus per comprendre els codis i símbols que usen les diferents cultures, per valorar i interpretar els seus missatges i comprometre's en el seu desenvolupament. Les nostres respostes, creatives i plurals, preparen per a respondre eficaçment als canvis incessants que es produeixen en la societat.

H - Educar la consciència crítica

L'educació lasal·liana ajuda els nens i joves a percebre amb sentit crític el món circumdant i els fets que s'hi produeixen, per saber descobrir els valors i contravalors de la nostra societat plural. La reflexió diària del matí i la tutoria són tradicions lasal·lianes i una forma de mantenir els alumnes atents a la realitat de la vida i als seus diversos significats.

I - Educar per a l'oci i l'ús del temps lliure

Entenem l'activitat educativa com a "escola a temps complet". No es limita ni al temps ni a l'espai escolar; es realitza en cooperació amb altres institucions.

Per això potenciem l'ús formatiu dels mitjans de comunicació, l'educació en el temps lliure, la pràctica de l'esport, l'organització de grups i associacions, el voluntariat. Donem sortida a les possibilitats d'embargament, de compromís social i de vivència espiritual.

J - Avaluació de la proposta educativa

A l'Obra Educativa La Salle l'avaluació ocupa un lloc important com a mitjà de diàleg, de comprensió, revisió i millora de la pràctica educativa per a respondre millor a les necessitats actuals.

Promovem una reflexió permanent sobre la nostra proposta educativa. Mitjançant aquesta avaluació, recollim la informació concreta sobre la dinàmica de l'Obra Educativa, els processos desenvolupats, els resultats i sobre altres aspectes educatius.

Desenvolupem una avaluació institucional sistemàtica per a garantir la fidelitat de l'Obra Educativa La Salle al carisma lasal·lià.

4. La Comunitat Educativa

4.1 - Sentit de pertinença i estil fratern

La Comunitat Educativa dinamitza l'Obra Educativa lasal·liana. En aquesta Obra s'hi senten integrats l'entitat titular, els educadors i altres professionals: personal d'Administració i Servei, animadors d'activitats pastorals, esportives, de temps lliure, extraescolars, voluntaris, els alumnes, els pares, mares i tutors i altres associacions lligades a l'Obra Educativa.

Tots se senten responsables de l'esperit i bona marxa de l'Obra Educativa.

Es privilegia una dinàmica de relacions basada en el respecte, la confiança mútua i l'estil fratern, segell tradicional d'identitat lasal·liana. Tot això condueix a la creació d'un ambient acollidor per a totes les persones que la integren.

Així entenem la participació de cada grup de la Comunitat Educativa.

A - Entitat Titular

L'Entitat Titular garanteix la fidelitat al Caràcter Propi i a la identitat de la proposta educativa que ofereix a la societat, exercint l'última responsabilitat de l'Obra Educativa davant l'Església, la societat, els poders públics i el conjunt de la Comunitat Educativa.

B - Els nois i noies, alumnes de La Salle

Els alumnes són el centre de la Comunitat Educativa, la raó de ser de l'escola lasal·liana. Creixen en un clima de seguretat, afecte i llibertat responsable, se senten acceptats, respectats i estimats per tots els membres de la comunitat. La seva participació activa en la vida escolar, de manera especial a través dels òrgans de participació, és un senyal de maduració i d'integració en la vida de la societat. Es comprometen amb el seu entorn i es capaciten per ser protagonistes de la seva vida i transformadors de la societat.

C - Els Educadors, animadors del procés educatiu

Són educadors totes les persones que participen, d'una o altra forma, a fer realitat el Projecte Educatiu. En ells i per ells es fa realitat dia a dia el somni lasal·lià. El seu paper com a pedra angular del projecte mereix el respecte i la valoració de la Comunitat Educativa. Considerem com a tals els següents:

C1 - Professors o altres professionals

Cada un d'ells és conscient de la importància de la seva aportació en el Projecte Educatiu. Són els primers responsables de la qualitat dels processos educatius i de la seva formació.

La seva funció mediadora afavoreix l'acollida, la comprensió i l'acompanyament. Afavoreix el tarannà positiu, optimista i amable dins de la Comunitat Educativa. Treballa en clau d'equip en la seva relació amb les famílies, amb els seus companys docents i altres educadors. La seva tasca educativa afecta tots els aspectes de la vida de cada alumne. La força del seu testimoni és la major garantia dels valors que desitja transmetre.

C2 - Personal d'Administració i Servei

Les persones que desenvolupen tasques d'Administració i Servei comparteixen la missió d'educar els nens i joves. El tracte amable, la dedicació al treball i la paraula atenta, són els instruments de la seva pedagogia i el testimoni de vida que els alumnes perceben i aprecien. Són el rostre visible de l'estil de l'escola.

C3 - Altres col·laboradors

En la nostra escola hi tenen un paper important totes les persones que completen l'educació dels nens i joves des de l'animació d'activitats pastorals, de temps lliure, esportives, extraescolars i des del voluntariat en les Obres Socioeducatives i en les ONGD lasal·lianes... En totes elles hi troben oportunitats per a la seva formació i acompanyament.

Aquestes persones són part del mateix Projecte Educatiu, el qual perceben com a signe d'esperança per a tota la societat i per a les seves pròpies vides.

18 **D - Les famílies**

Els pares, mares o tutors legals són els primers educadors dels seus fills.

Assumeixen el Projecte Educatiu i s'impliquen en les propostes que els afecten per al desenvolupament integral dels seus fills, i desenvolupen relacions de col·laboració i cooperació amb els altres integrants de la Comunitat Educativa.

Les relacions entre les famílies i els tutors i els altres educadors de l'Obra Educativa es basen en la confiança i el respecte mutu. L'Obra Educativa La Salle acompanya les famílies, anima la seva participació i afavoreix la coherència entre l'educació familiar i la que proposa l'Obra Educativa.

E - Altres grups, associacions...

En les Obres Educatives La Salle es formen Associacions (de Pares i Mares, d'Antics Alumnes, de temps lliure, culturals, religioses...) que se senten identificades amb el Projecte Lasal·lià i s'impliquen a completar, des del seu àmbit particular, l'oferta d'educació integral als alumnes i als altres membres de la Comunitat Educativa.

5. Participació en la gestió

Promovem i dinamitzem espais per al coneixement i la participació de tots els membres de la Comunitat Educativa. Prestem especial atenció a les dinàmiques relacionades amb la implicació de les famílies (Consell Escolar, Associacions de Mares i Pares, Escola de Famílies...).

Perquè creiem en la dinàmica comunitària de la nostra proposta educativa, creem els contextos que fan possible l'aportació de tots els estaments de la Comunitat Educativa, la seva cooperació en el desenvolupament del projecte compartit i el seu compromís en el desenvolupament del protagonisme que els correspon. Tot això ens permet créixer des de:

- El respecte i identificació amb el Caràcter Propi de les Obres Educatives La Salle.
- La coresponsabilitat en les tasques que els són pròpies i a dur a terme les decisions que es prenguin, tot acceptant les conseqüències que se'n derivin.
- La representativitat per la qual tots els membres de la Comunitat Educativa tenen la possibilitat d'intervenir en el procés que condueix a l'adopció de decisions, a través dels òrgans participatius de l'estament que representen, segons la legislació vigent.

Les Normes d'organització i funcionament de les obres educatives La Salle recullen el conjunt d'acords que regulen el seu funcionament i garanteixen l'adequada coordinació de tots els estaments i persones que formen la Comunitat Educativa.

La Salle